

22.2.2021

Heinolan hyvinvointikysely 2021

Tulokset

Kysely toteutettiin Webropol-ohjelman avulla ajalla 20.1.-7.2.2021. Kyselyyn oli mahdollisuus vastata muutamissa pisteissä myös manuaalisesti. Kysely kohdennettiin kaikille kaupunkilaisille, mutta erityisesti aikuisväestölle, sillä lasten ja nuorten ajatuksia kootaan kevään aikana jälleen laajalla kouluterveyskyselyllä.

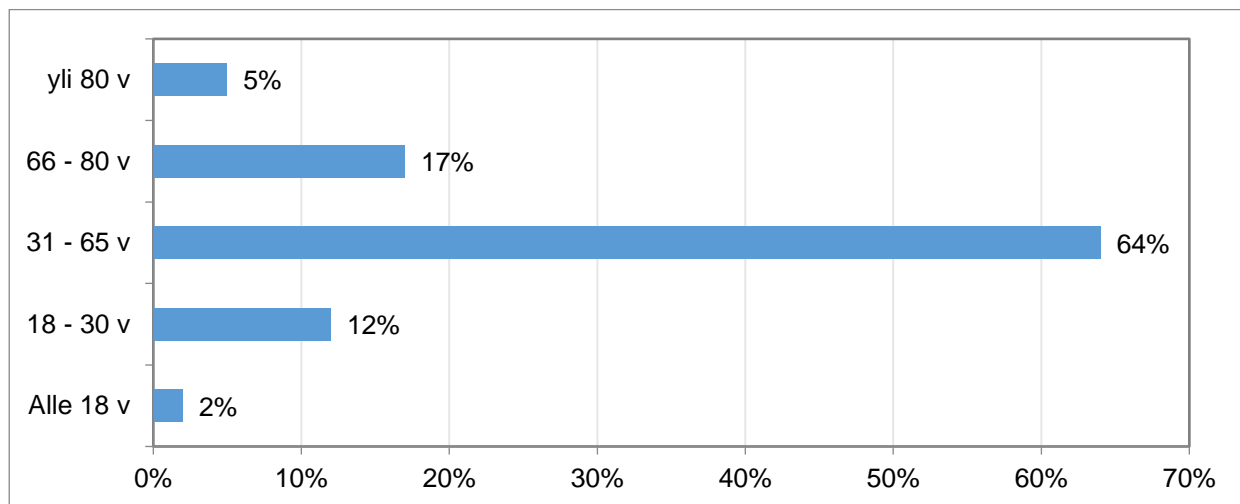
Kyselyn toteutuksessa olivat mukana Heinolan kaupungin hyvinvointityöryhmä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelualue sekä palvelualueella harjoittelevat sosionomiopiskelijat Heli Heikkilä ja Tiia Törnberg.

Vastaajien kokonaismäärä oli 463. Kyselyn tuloksia hyödynnetään mm. keväällä 2021 laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa.

Lisätietoja

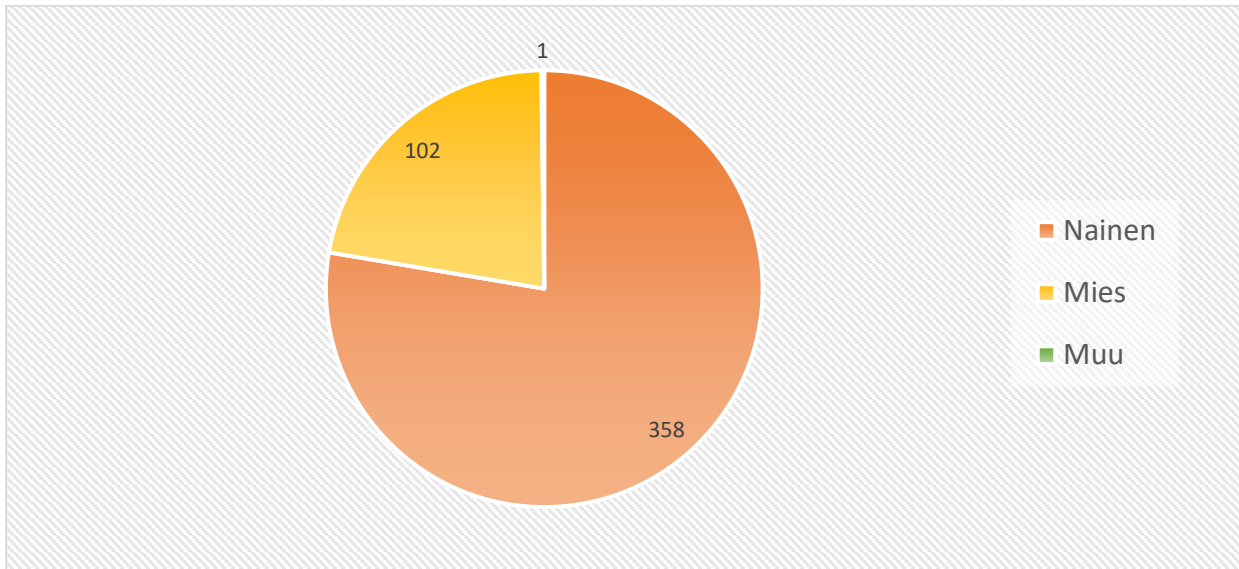
Hyvinvointipäällikkö Kirsi Mäkilä 044 797 8577, kirsi.makila@heinola.fi

1. Vastaajan ikä

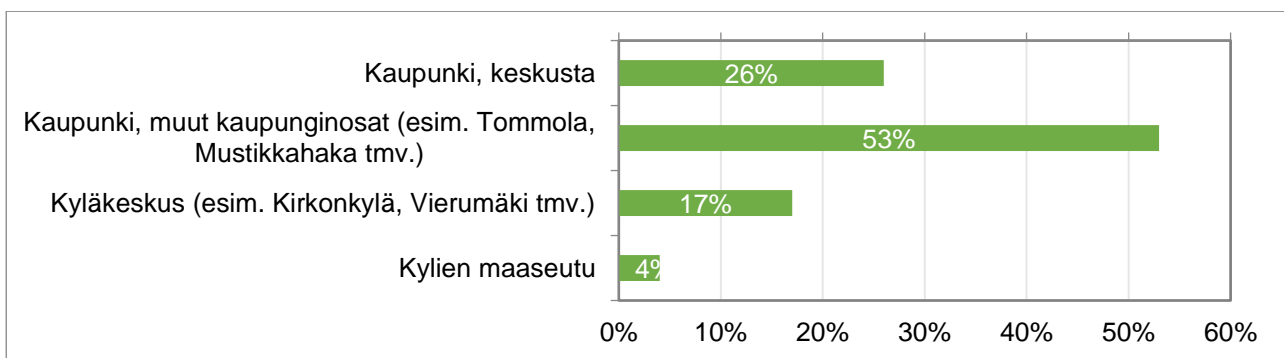
Alle 18 v	10
18 - 30 v	53
31 - 65 v	296
66 - 80 v	78
yli 80 v	25

2. Vastaajan sukupuoli

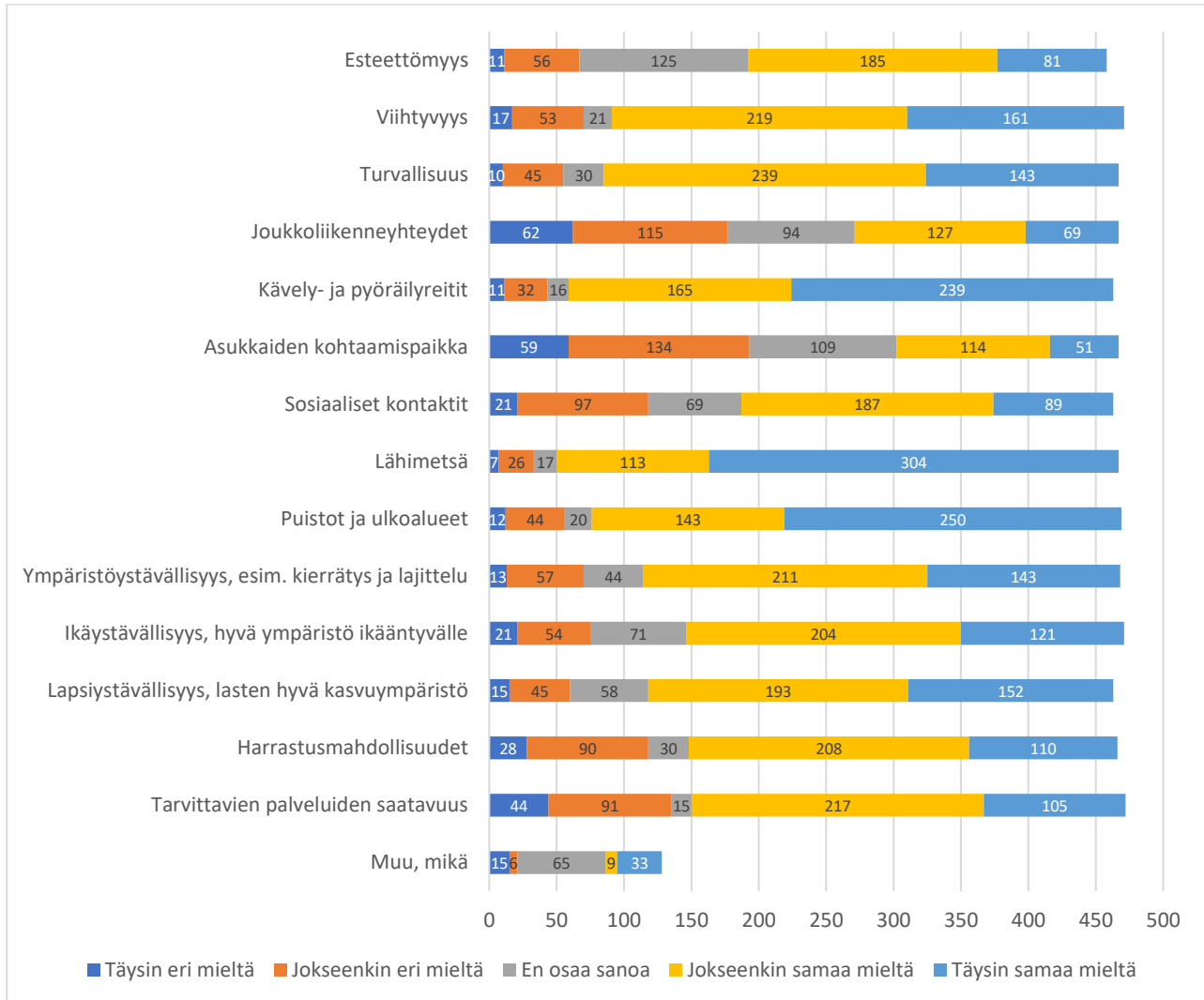
Naisia 78 %
Miehiä 22 %

3. Vastaajan asuinalue Heinolassa

Keskustassa asuvia 121
Muissa kaupunginosissa asuvia 241
Kyläkeskuksissa asuvia 78
Kylien maaseudulla asuvia 20

4. Omassa asuinympäristössäni toteutuvat

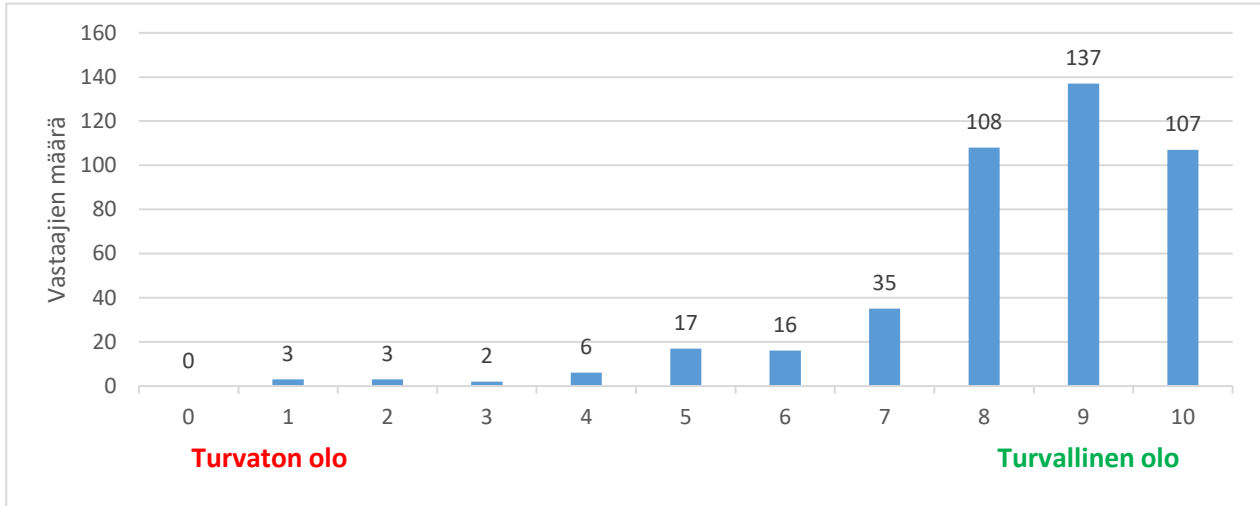

Painopiste oli tyytyväisyydessä. Erityisesti vastauksissa nousi esiin puistojen ja ulkoilualueiden, lähimetsän sekä kävely- ja pyöräreittien olemassaolo, sekä ympäristön viihtyvyys. Eniten hajontaa vastauksissa oli sosiaalisten kontaktien, kohtaamispaikkojen sekä joukkoliikenteen osalta. Kaikkien vastaajien osalta yhteensä oltiin tarvittavien palveluiden saatavuuteen pääosin tyytyväisiä (70 %), mutta 18-30 -vuotiailla oli selvästi eniten tyytymättömyyttä tähän (36 %).

Avoimissa vastauksissa (15) nousivat teemat:

- Luonto ja rauhallinen asuinympäristö
- Liikuntamahdollisuudet
- Hyvin hoidetut ja siistit kävely- ja pyörätiet sekä puistot

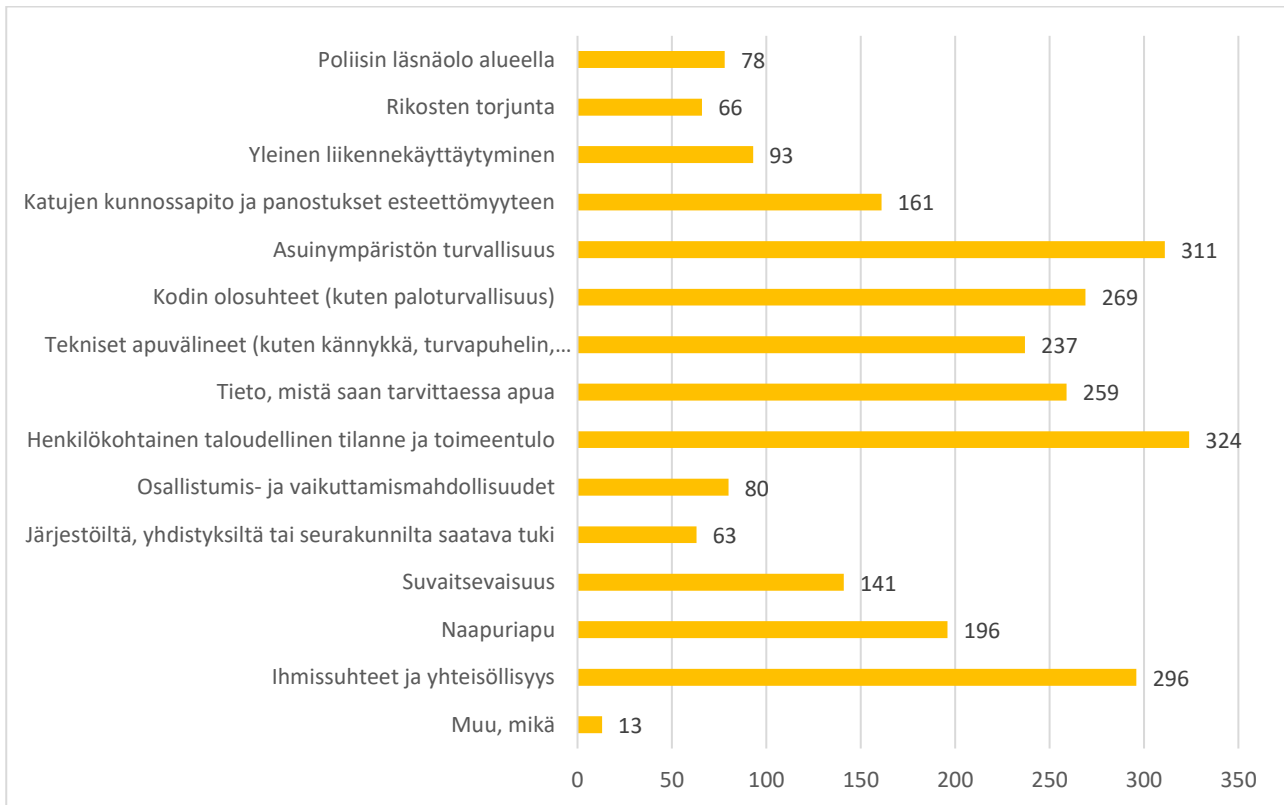
5. Koen oloni tällä hetkellä (vastaajia 434)

Kaikkien vastausten keskiarvo oli 8,4. Keskiarvot ikäryhmittäin:

Alle 18 v: 9,1 **18–30 v:** 7,92 **31–65 v:** 8,35 **66–80 v:** 8,7 **yli 80 v:** 8,0

6. Turvallisuudentunnettani vahvistavat (vastaajia 454)

Merkittävimmitä turvallisuuden tunnetta vahvistaviksi asioiksi nousivat (kaikki vastaajat yhteensä):

1. Henkilökohtainen taloudellinen tilanne ja toimeentulo 71 %
2. Asuinympäristön turvallisuus 69 %
3. Ihmissuhteet ja yhteisöllisyys 69 %
4. Kodin olosuhteet (esim. paloturvallisuus) 59 %
5. Tieto, mistä saan tarvittaessa apua 57 %

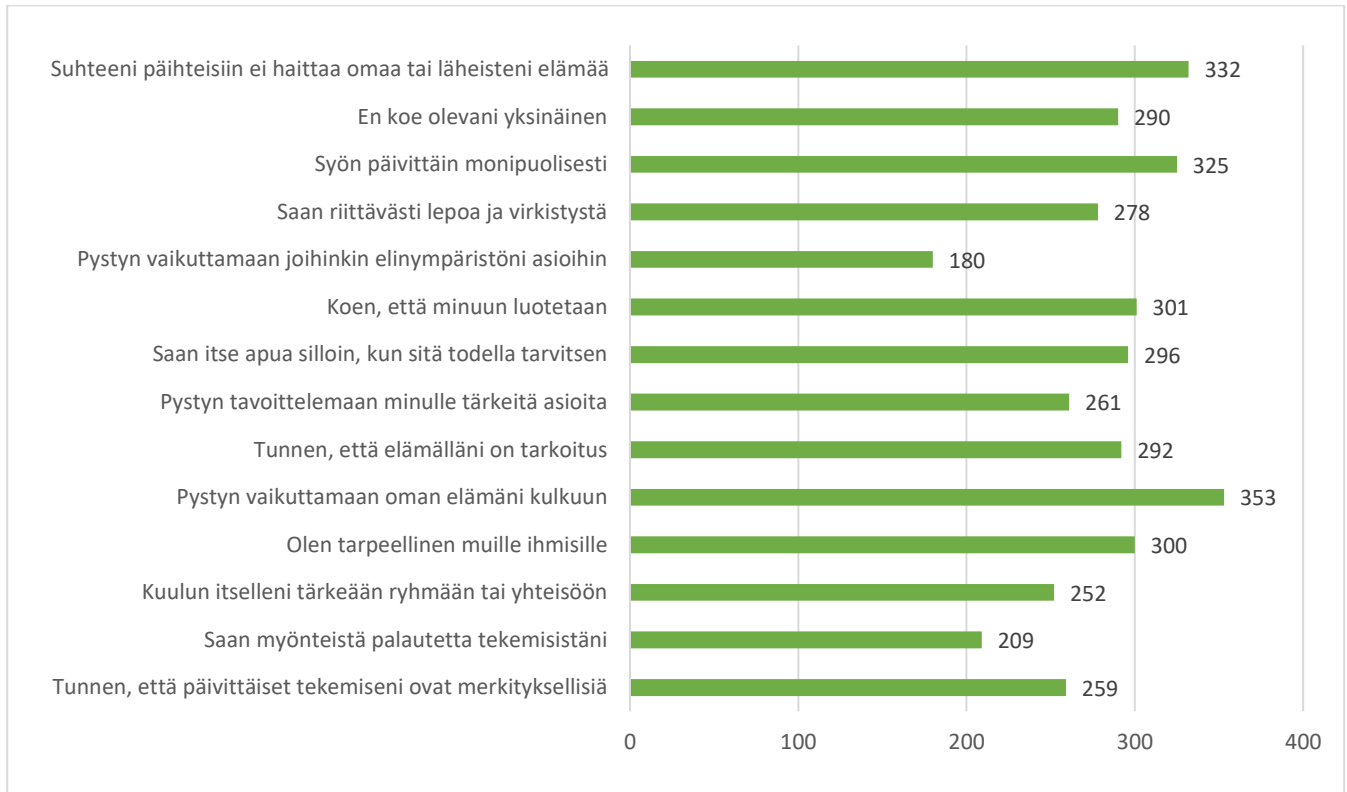
Vaikka rikosten torjunta (14 %) ja poliisin läsnäolo alueella (17 %) eivät nousseet tässä kohdin korkeisiin prosentteihin, silti avoimissa vastauksissa rikollisjengien ja huumeidilauksen vähenemiseen, poliisin läsnäoloon ja liikennekäyttäytymiseen liittyvät huomiot nousivat eniten turvallisuuden tunnetta vahvistaviksi tekijöiksi.

Alle 18 -vuotiaat nuoret vastasivat, että tieto, mistä apua tarvittaessa saa (60 %) sekä tekniset apuvälineet (70 %) vahvistavat turvallisuuden tunnetta. Huomioitavaa oli myös, että mitä vanhempi vastaaja, sitä enemmän arvostaa asuinympäristön turvallisuutta. Nuorista vastaajista vain 50 % koki näin. Käänteisesti taas alle 18 -vuotiaat kokivat selvästi enemmän poliisin läsnäolon (40 %) turvallisuutta vahvistavaksi tekijäksi kuin muut ikäryhmät. Turvallisuuden tunnetta puolestaan ikäryhmässä 18-30 -vuotiaat, edesauttaa ihmissuhteet ja yhteisöllisyys (69 %).

Ikäryhmässä 31-65 -vuotiaat turvallisuuden tunnetta vahvisti selvästi eniten oma taloudellinen tilanne ja toimeentulo (78 %). (Vert. ikäihmiset yli 80 v 52 % ja 18-31 -vuotiaat 63 %). Myös naapuri apu 48 % oli selvästi suurempi kuin muissa ikäryhmissä.

Ikäihmisten turvallisuudentunnetta vahvistavia tekijöitä olivat erityisesti apuvälineet ja asuinympäristön turvallisuus (84 %), kodin olosuhteet (79 %), tieto josta saadaan apua tarvittaessa sekä ihmissuhteet ja yhteisöllisyys (74 %). Yllättävää oli, että yli 80 -vuotiaat pitivät rikosten torjuntaa (32 %) selvästi tärkeämpänä turvallisuudentunnetta vahvistavana tekijänä kuin 66-80 -vuotiaat (12 %). Naapuriavun merkitys puolestaan oli tärkeämpi turvallisuuden tunnetta vahvistava tekijä 66-80 -vuotiaiden vastaajien keskuudessa (47 %), kun taas yli 80 -vuotiailla se oli vain 16 %. Tähän eroon voi olla syynä esimerkiksi ikäihmisten palveluasumisen vaikutus.

7. Seuraavista väittämistä pitävät kohdallani paikkansa (Osallisuus ja oman elämän vaikutusmahdollisuudet) (vastaajia 452)

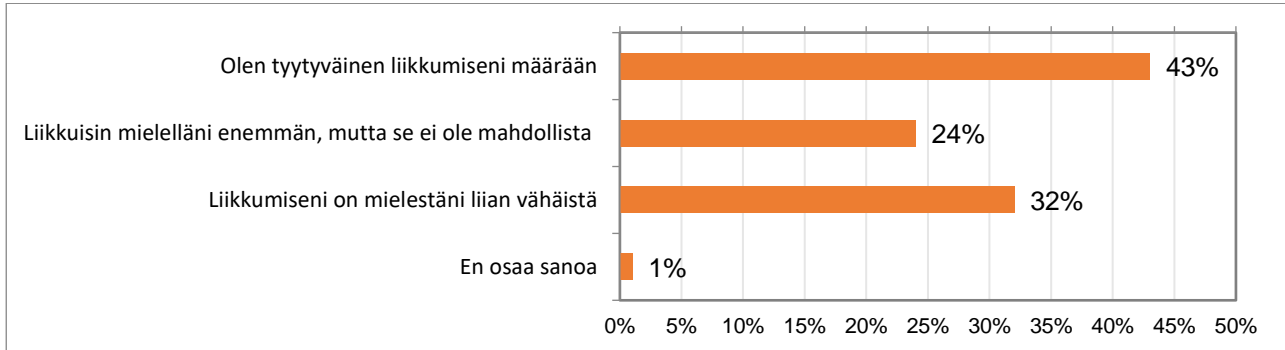
Vastauksissa vahvimiksi nousivat:

1. Pystyn vaikuttamaan oman elämäni kulkuun 78 %
2. Suhteeni päihteisiin ei haittaa omaa tai läheisten elämää 73 %
3. Syön päivittäin monipuolisesti 72 %
4. Koen, että minuun luotetaan 67 %
5. Olen tarpeellinen muille ihmisille 66 %

Yleisesti ottaen vastaajat kokivat osallisuuden ja omaan elämään vaikuttamisen väittämien pitävän melko hyvin heidän kohdallaan paikkansa. Valtaosa väittämistä oli reilusti yli puolelle vastaajista paikkaansa pitäviä. Alle 50 %:n jäivät vain väittämät myönteisen palautteen saamisesta (46 %) ja elinympäristöön vaikuttamisesta (40%).

Nuorista vastaajista kukaan ei vastannut, että saisi myönteistä palautetta omista tekemisistä. Myös vain 20 % tunsu, että päivittäiset tekemisensä ovat merkityksellisiä. Kuitenkin 90 % alle 18-vuotiaista vastaajista koki olevansa luotettu. Kuten nuorilla, ikäihmisestenkkin ryhmästä vain 36 % vastaajista koki saavansa myönteistä palautetta. Ikäihmiset kokivat heikkona myös omat vaikutusmahdollisuutensa elinympäristön asioihin (16 %). Väittämistä korkeimmat positiiviset lukemat saivat monipuolinen syöminen (91 %), sekä avun saaminen silloin kun kokee sitä tarvitsevansa (82 %).

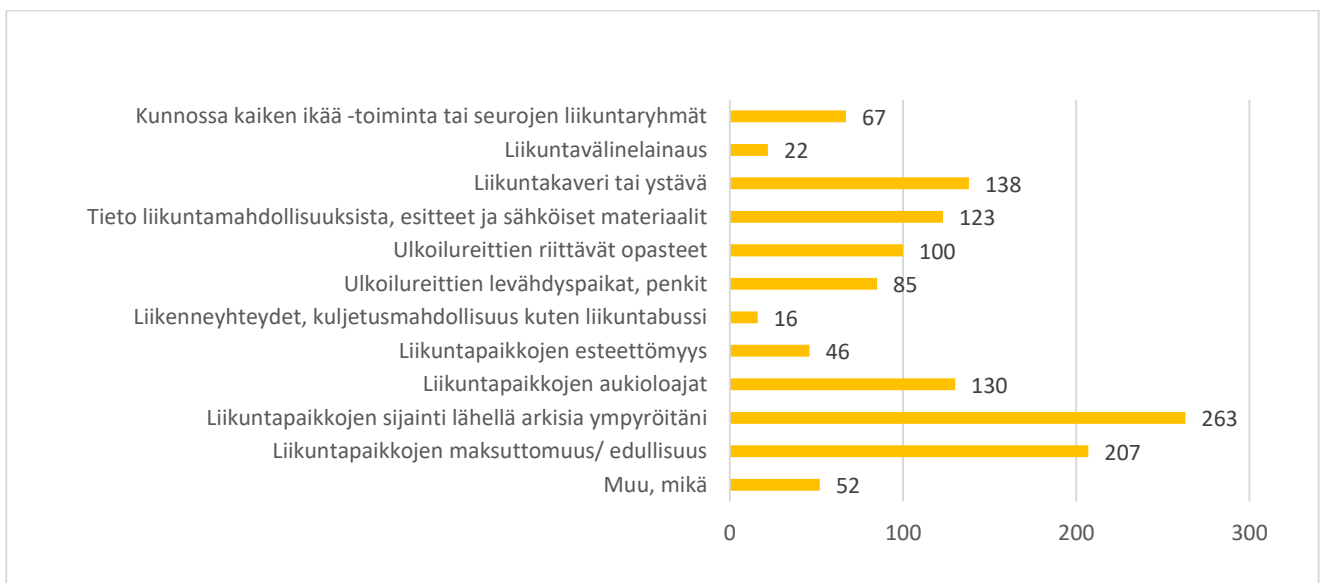
8. Liikkumisestani (vastaajia 458)

Olen tyytyväinen liikkumiseni määrään	196
Liikkuisin mielelläni enemmän, mutta se ei ole mahdollista	112
Liikkumiseni on mielestäni liian vähäistä	145
En osaa sanoa	5

Kysymyksessä kysyttiin omaa arviota ja kokemusta liikkumisen määrästä. Vajaa puolet vastaajista tyytyväisiä liikkumisen määrään. Tämä korreloi kyselyn kokonaistuloksen kanssa. Vastaajat olivat tyytyväisiä Heinolan liikkumismahdollisuuksiin ja luonnon läheisyyteen.

9. Liikkumista tukevat (vastaajia 414)

Tukevimmiksi asioiksi nousivat:

1. Liikuntapaikkojen sijainti lähellä arkisia ympyröitäni 64 %
2. Liikuntapaikkojen maksuttomuus/ edullisuus 50 %

3. Liikuntakaveri tai ystävä 33 %
4. Liikuntapaikkojen aukioloajat 31 %
5. Tieto liikuntamahdollisuuksista; esitteet ja sähköiset materiaalit 30 %

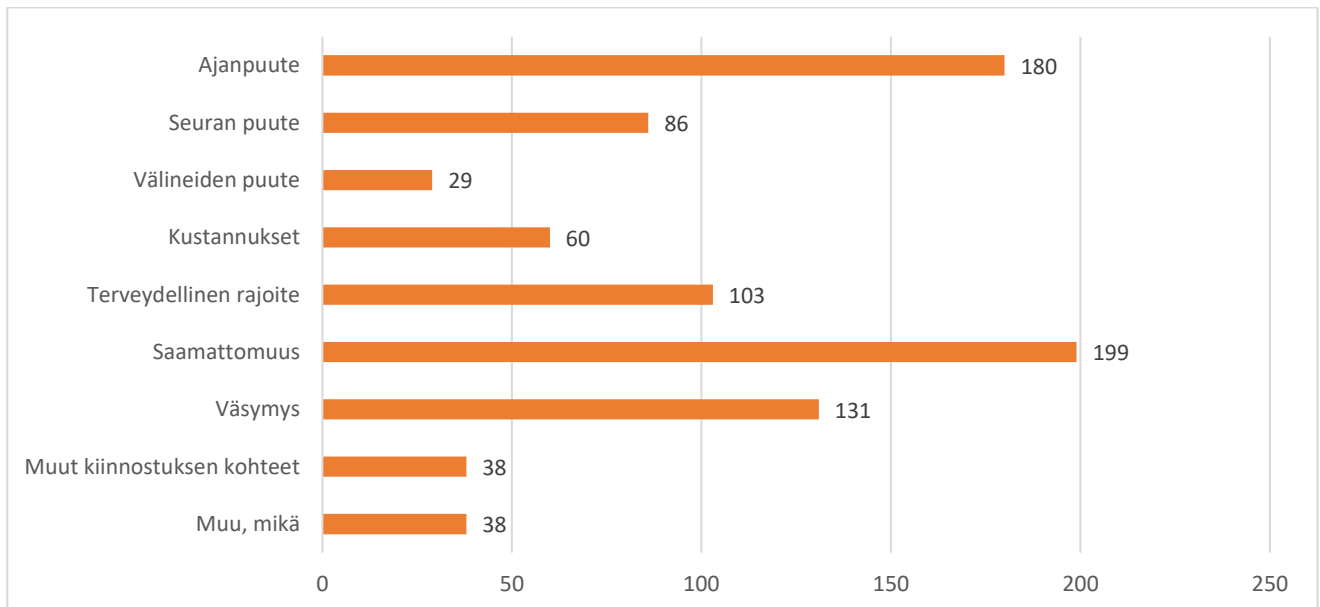
31-65 -vuotiaiden vastaajien ryhmässä nousivat merkitykselliseksi sijainnin sekä maksuttomuuden lisäksi myös liikuntapaikkojen aukioloajat.

Liikkumista tukevia tekijöitä yli 80 -vuotiailla olivat ulkoilureittien levähdyspaikat (67 %) sekä liikuntakaveri tai ystävä (44 %). 66-80 -vuotiailla puolestaan nousivat liikuntapaikkojen sijainti (58 %), maksuttomuus (56 %) ja liikuntakaveri tai ystävä (37 %).

Avoimissa vastauksissa merkityksellisiksi asioiksi nousivat:

- luonnon läheisyys ja sen tarjoamat mahdollisuudet
- liikuntareitit ja ulkoilukartat
- kävelykatujen ja ulkoilureittien hyvä kunnossapito
- ”Minä itse”; oma aktiivisuus, ajankäyttö, tahtotila
- hyötyliikunta
- lemmikit

10. Esteitä liikkumiselleni ovat (vastauksia 402)

Suurimmiksi esteiksi nousivat:

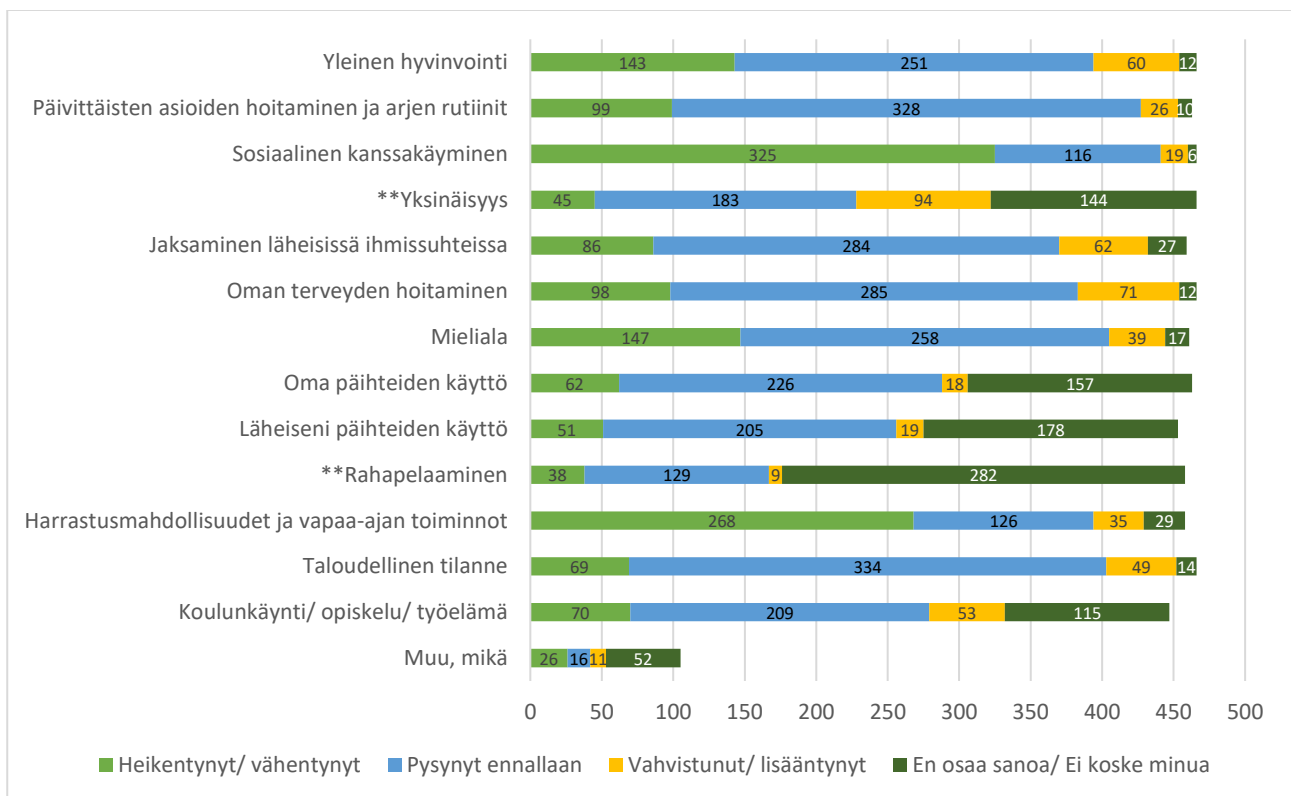
1. Saamattomuus 50 %
2. Ajanpuute 45 %
3. Väsymys 33 %

Neljännes vastaajista ilmoittaa esteeksi terveydellisen rajoitteen. Viidennes kokee seuran puutteen esteeksi liikkumiselle. Vähiten esteeksi koetaan välineiden puute (7 %). Ikäryhmässä 31- 66 -vuotiaat merkittävimmin liikkumisen esteinä koettiin ajanpuute (54 %) ja saamattomuus (49 %). Väsymys oli tässä ikäryhmässä alhaisin, vaikkakin huomattava (32 %). Muu mikä -kohtaan tuli 42 vastausta. Näissä korostuivat huomattavimmin koronan vaikutus sekä työn ja perhe-elämän yhdistämisen haasteet.

Ikäryhmän 66-80 esteitä liikkumiselle oli saamattomuus 56 % ja terveydellinen rajoite 36 %. Ikäryhmässä yli 80 -vuotiaat, jopa 80 % vastaajista koki esteeksi terveydellisen rajoitteen. Väsymys oli toiseksi suurin este 50 %:lla vastaajista. Seuranpuute nousi puolestaan 25 %:lla vastaajista.

Avoimissa vastauksissa nousivat merkittävimmäksi esteeksi korona ja sen tuomat rajoitukset ja liikuntapaikkojen sulkeutumiset. Omaan harrastukseen liittyvien liikuntapaikkojen ja -mahdollisuuksien nousi vastauksissa myös esiin.

11. Hyvinvointi korona-epidemian aikana (vastauksia 462)

** heikentyminen tai vähentyminen positiivinen asia

Valtaosalla vastaajista hyvinvointi on pysynyt ennallaan. Eniten hyvinvoinnin heikkenemistä on tapahtunut sosiaalisen kanssakäymisen ja harrastusmahdollisuuksien osa-alueilla. Reilu kolmannes (32 %) kokee, että mieliala on heikentynyt, samoin yleinen hyvinvointi. Viidenneksen (20 %) mukaan yksinäisyys on lisääntynyt.

Vaikka lähes joka osa-alueella suurimman prosenttiosuuden saa kohta ”pysynyt ennallaan”, on silmiinpistävä se, että ”heikentynyt” / ”vahvistunut” suhde on merkittävä. Tästä näkökulmasta katsottuna yleinen hyvinvointi on vastaajien keskuudessa huomattavasti heikentynyt. Koronan vaikutus on tässä ilmeinen.

Alle 18 -vuotiaista vastaajista 40 % kokee, että mieliala on heikentynyt koronan aikana. Myös harrastusmahdollisuudet ovat 40 % mielestä heikentyneet. Koulunkäyntiin sen sijaan ei koeta tulleen muutosta.

18-30 -vuotiaiden ikäryhmässä merkittävin heikentyminen on tapahtunut sosiaalisessa kanssakäymisessä (74 %), joka on huomattava määrä. Samoin mieliala oli koettu heikentyneeksi 45 % vastaajista. 42 %:lla se oli pysynyt ennallaan. Harrastusmahdollisuuksien heikentymisen oli kokenut 47 % vastaajista. Taloudellinen tilanne puolestaan oli heikentynyt 30 %:lla vastaajista. 51 %:lla se oli pysynyt ennallaan. Oma päihteiden käyttö oli tässä ikäryhmässä vahvistunut/lisääntynyt 17 %:lla vastaajista. 53 %:lla se oli pysynyt ennallaan. Läheisen päihteidenkäyttö oli vahvistunut/lisääntynyt 19 %:lla vastaajista ja 47 %:lla pysynyt ennallaan.

Yli 80 -vuotiaista vastaajista 56 %:lla koronan aikainen hyvinvointi oli heikentynyt. Myös mieliala sekä harrastusmahdollisuudet oli laskeneet tai heikentyneet (40 %). Yksinäisyyden kokemuksen vastaukset olivat hajaantuneet, yksinäisyys oli vahvistunut/lisääntynyt 24 %:lla vastaajista.

12. Kokemus palveluista (vastaajia 463)

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
Onko hyvinvointiasi tukevia palveluja riittävästi tarjolla?	51 %	27 %	22 %
Löydätkö palvelut helposti?	63 %	19 %	18 %
Koetko saavasi niistä riittävästi apua?	48 %	19 %	33 %
Onko palveluja saatavilla riittävästi sähköisenä?	47 %	16 %	37 %
Onko palveluita saatavissa riittävästi puhelimitse?	39 %	14 %	46 %
Onko palveluita saatavissa riittävästi kasvokkain?	28 %	32 %	40 %
Toimivatko palvelut mielestäsi saumattomasti yhdessä?	22 %	31 %	47 %

Tyytyväisimpiä hyvinvointia tukeviin palveluihin ja niiden saatavuuteen olivat ikäihmiset ja tyytymättömmimpiä 18-30 -vuotiaat.

13. Mikä tekee Heinolasta hyvän paikan asua? (vastauksia 287)

Kyselyssä mainittiin avoimissa vastauksissa tyytyväisyys palveluihin. Yhteensä 81/287, eli n. 28% vastaajista mainitsee palveluiden olevan lähellä tai niiden saatavuuden olevan hyvä. Monessa vastauksessa oli myös mainittu muutoin palveluita tai tyytyväisyyttä esimerkiksi terveydenhuoltoon, mutta näitä vastauksia ei ole tähän lukumäärään huomioituna. Esimerkiksi ”kaikki lähellä” vastauksia ei ole laskettu tähän, koska ei voida olettaa sillä tarkoitettavan palveluita.

Kyselyssä mainittiin luonto, tai luonnonläheisyys, lähimetsä, metsä, vesistöt tai ympäristö yhteensä 138/286, eli n. 48 %:ssa vastauksista. Tähän ei ole laskettu vastauksia, joissa mainitaan Heinolan olevan esimerkiksi ”kaunis” tai ”viihtyisä”, koska ei voida olettaa sen tarkoittavan juuri luontoa, vesistöjä tms.

14. Mitä muuta haluaisit sanoa (vastauksia 144) Vastauksista nousseita teemoja:

Palvelujen kehittäminen:

- huomioiden eri ikäryhmien tarpeet
- aukioloajat työssäkäyviä palvelevammiksi
- pelko keskustan näivettymisestä, myös kylien näivettymisestä ts. vireyttä keskustaan ja kylille
- sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus ja laatu
- liikuntapaikkojen määrä ja kunto
- palveluiden saatavuus -ei vain sähköisenä

Liikenne ja liikenneyhteydet:

- Liikennekäyttäytyminen huolettaa
- Toimivien liikenneyhteyksien merkitys lähinnä pääkaupunkiseudulle (bussi & juna)

Viihtyvyys:

- katuvalojen ja katujen kunnossapidon merkitys, parannusta toivotaan
- päihteen käyttäjien näkyvä läsnäolo ja epäasiallinen käytös keskustan katukuvassa (ja rantapuistossa) huolettaa ja pelottaa

Työpaikat ja pienrittäjien tukeminen

Kouluikäisten ja nuorison hyvinvointi: koulujen kunto, huoli huumeista ja nuorten mielenterveydestä ja siihen saatavista palveluista, etsivän nuorisotyön merkitys

Kaupungin markkinointia pääkaupunkiseudulle, paikallisten yritysten ja virkistyspaikkojen esillä pitämistä, yhteistyötä

Päätöksen tekoon tehokkuutta, läpinäkyvyyttä, avoimuutta ja yhteistyökykyä.